

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Рязанова Ігоря Геннадійовича
на тему «Структурні й стилістичні особливості пісенного тексту в
американському репі»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 03 Гуманітарні науки
за спеціальністю 35 Філологія**

Актуальність теми дослідження. На наш погляд, актуальність дослідження зумовлена стрімким зростанням популярності реп-жанру та значення реп-музики в контексті сучасної американської культури, а також ролі текстового елементу пісень реп-жанру в соціально-політичному житті сучасної Америки. Пісенний текст у жанрі реп, його поетика, стилістичні та структурні особливості залишаються мало вивченою темою, тоді як популярність жанру продовжує зростати. Аргументом на підтримку значущої культурної цінності пісенного тексту в реп-жанрі може бути те, що в 2018 році американський реп-виконавець Кендрік Ламар отримав Пулітцерівську музичну премію за студійний альбом «*DAMN.*» (2017), який став першим реп-альбомом в історії, що отримав цю нагороду. Реп-жанр загалом і пісенний текст цього жанру стають дедалі більше інтегрованими в культурний простір сучасного світового суспільства, що робить тему дослідження актуальною в контексті не лише лінгвістичного дослідження пісенного тексту, але й пов'язаних з жанром соціокультурних явищ. Актуальною є систематизація структурних і стилістичних особливостей американського репу, визначення його тем, ключових концептів та образів, що присутні в альбомах, а також окреслення концептуального та авторського простору в рамках реп-жанру. Актуальність реп-жанру сучасних пісенних текстів та значущість означеної проблеми, а також її недостатня теоретична розробленість зумовили вибір теми дисертаційного дослідження

Зв'язок дисертації з науковою темою. Дисертацію виконано відповідно до наукової теми Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка «Розвиток європейських мов і літератур у контексті міжкультурної комунікації», номер державної реєстрації 0116U006607, 07.2016-07.2021 рр., а також у межах наукової теми кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка «Цифрова трансформаційна лінгвістика та міжкультурна комунікація у романо-германських мовах», номер державної реєстрації 0123U102796, 05.2023-05.2028 рр. Тему дисертації затверджено Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол № 9 від 29.10.2020 р.).

Мета дослідження полягає у систематизації структурних і стилістичних особливостей пісенного тексту в американському репі, його лексико-семантичних аспектів, римо-ритмічної організації, окреслення елементів інтертекстуальності та мультимодальності, а також класифікація концептуальної складової змісту пісенних текстів американських реперів для кращого розуміння соціокультурного контексту пісенного тексту реп-жанру.

Відповідно до мети дослідження визначено такі **завдання** дослідження:

- визначити головні інструменти римо-ритмічної організації пісенних текстів в американському репі;
- встановити основні засади структурної організації пісенного тексту американського репу;
- окреслити інтертекстуальність пісенного тексту, її соціокультурний контекст;
- визначити основні риси мультимодальності реп-жанру та ефекти її взаємодії з пісенним текстом;
- встановити і класифікувати лексико-семантичні особливості пісенного тексту реп-жанру
- визначити провідні мотиви та образи в пісенних текстах американських реперів, а також провідні концепти та їхні методи реалізації
- охарактеризувати основні засоби формування концептуального та авторського простору в пісенних текстах американського репу

Об'єкт дослідження: структурні і стилістичні властивості пісенного тексту в американському репі.

Предмет дослідження: структура пісенного тексту, його інтертекстуальні властивості та мультимодальні якості, лексико-семантичні особливості, функціонування та стилістична роль засобів виразності у реалізації концептів в пісенних текстах американських реперів.

Методи дослідження. Для точного аналізу стилістичних і структурних характеристик пісенних текстів в реп-жанрі американських авторів ми використовуємо кілька методів: лексико-семантичний аналіз, за допомогою якого буде з'ясовано особливості вживаної реперами лексики; концептуальний аналіз – для виявлення глибинних семантичних зв'язків посилань і образів, що стоять за ними; стилістичний аналіз – встановити стилістичні прийоми, використані для побудови поетики пісенних текстів, виявити структурно-семантичні особливості пісенного тексту в американському репі; структурно-текстуальний аналіз використовується для встановлення семантичних кореляцій у тексті пісень, взаємозв'язків окремих елементів пісенних текстів в різних його частинах, взаємозв'язків окремих пісенних текстів між собою в контекстах альбомів, до яких вони належать.

Працюючи зі специфічно вживаною лексикою на лексичному рівні, ми схильні запозичити кілька кроків із методології дослідження De Backer, L., Enghels, R. та Goethals, P. (2023). (2023). Приймаючи метод Metaphor Identification Procedure (MIP) загалом, вони пропонують три основні техніки, які дозволяють отримувати рядки лексем з автентичних наборів даних. Наші тексти дають різні лексеми, які ми спеціально групуємо та додаємо описові параметри, коли продовжуємо накопичувати словниковий запас для груп, виправляючи наші параметри та відстежуючи мінливість отриманих даних. Що стосується концептуальної та стилістичної частин нашої процедури аналізу, то ми звернемося до теорії навмисної метафори, запропонованої голландськими вченими та поясненої Reijnders, W. G., Burgers, R., Krennmayr, T., Steen, G.J. (2018), яка зосереджується на метафоричному висловлюванні та перевіряє домен джерела як окремий референт. Оскільки наші дані містять не лише фрагменти, а й повні пісенні тексти в жанрі реп, ми аналізуємо ці тексти, застосовуючи підхід R.Carston та X.Yan (2023), який демонструє два способи інтерпретації метафоричних значень: у предикативній і референційній синтаксичній ролі. Таким чином, ми проаналізували наш матеріал на синтаксичному, лексичному, семантичному та текстовому рівнях, інтерпретуючи результати й роблячи достовірні висновки щодо стилістичних ефектів і концептуалізації образів, застосованих в пісенних текстах американських реперів в період з 1995 по 2019 роки.

Матеріалом дослідження слугують пісенні тексти жанру реп з альбомів, що отримали нагороду «Греммі» в категорії «Кращий реп-альбом року» в період з 1996 по 2020 роки. Було опрацьовано 426 окремих повноцінних пісенних текстів, включених до цих альбомів разом із такими супутніми матеріалами як обкладинки альбомів – для дослідження мультимодального аспекту американського репу та його інтертекстуальних властивостей.

Наукова новизна дослідження полягає у проведенні комплексного аналізу пісенних текстів американських реперів задля встановлення основних структурних, стилістичних, концептуальних та інтертекстуальних засад репу та специфіки текстуального елементу цього музичного жанру. Було *визначено* головні інструменти римо-ритмічної організації проаналізованих пісенних текстів; було *встановлено* основні засади структурної організації пісенного тексту американського репу; в дослідженні *окреслено* елементи інтертекстуальності пісенного тексту жанру, їхній соціальний та культурний контекст; було *визначено* основні риси мультимодального вираження в рамках реп-жанру та пісенного тексту зокрема; було *встановлено* основні лексико-семантичні особливості пісенного тексту жанру реп; було *визначено* головні концепти, теми й образи, а також їхні методи реалізації; було *охарактеризовано* основні засоби формування концептуального та

авторського простору в пісенних текстах американського репу. Окресливши структурні й стилістичні властивості пісенного тексту на різних рівнях його сприйняття, було зроблено висновки про соціокультурний контекст реп-жанру, особливості використання мови як інструменту створення художнього твору, взаємозв'язок реп-жанру з іншими видами мистецтва.

Теоретичне значення дослідження полягає в комплексному підході до вивчення пісенного тексту та його характерних рис на різних рівнях: структурно-текстуальному, стилістичному, семантичному, концептуальному, інтертекстуальному та мультимодальному. Аналіз пісенного тексту в американському репі дозволяє отримати широкий спектр даних, які дають змогу краще розуміти текстуальний елемент реп-жанру, його культурне значення та вплив.

Практична цінність дослідження полягає в можливості використання даних та результатів дисертації для подальшого вивчення поезики пісенного тексту як в рамках реп-жанру, так і за його межами, вивчення їх соціокультурних, культурних, музичних й текстуальних аспектів; мультимодальний елемент, який залучає елементи інтертекстуальності пісенного тексту в жанрі, також є перспективною темою для подальшого дослідження.

Апробацію результатів дослідження здійснено на відкритих засіданнях кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка в період між 2020-2024 рр. А також на шести конференціях, серед яких одна міжнародна: конференція «Актуальні питання філологічних наук: наукові дискусії» (м. Вінниця, 20-21 березня 2020 р.) – опубліковано тези з теми «Color symbolism in Kendrick Lamar's good kid, m.A.A.d. city»; конференція «Розвиток філологічної науки в сучасному міжкультурному просторі» (м. Миколаїв, 24-25 квітня 2020 р.) – опубліковано тези з теми «Stylistic purpose of toponyms in Kendrick Lamar's good kid, m.A.A.d city»; III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасної науки та освіти» (м. Львів, 10-11 червня 2021 р.) – опубліковано тези з теми «Phonetic stylistic devices in MF Doom's Doomsday lyrics»; конференція «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в полікультурному суспільстві» (м. Полтава, 10-11 лютого 2023 р.) – опубліковано тези з теми «Repetition in Rap Style Lyrics of Kendrick Lamar's Album Mr. Morale & The Big Steppers»; конференція «Актуальні питання філології: теорія і практика» (м. Вінниця, 10-11 березня 2023 р.) – опубліковано тези з теми «Контрастивний аналіз англomовних пісенних текстів дуету 100 Gecs та їхніх українських перекладів»; конференція «Пріоритетні завдання філологічних наук на сучасному етапі» (м. Чернігів, 15-

16 грудня 2023 р.) – опубліковано тези з теми «Піджанри текстів реп-пісень та їх особливості».

Публікації. Основні теоретичні положення та практичні досягнення дисертації відображено у 9 наукових публікаціях (усі одноосібні), із яких 3 – у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; і 6 публікацій, в яких додатково розкрито результати дисертації.

Наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України:

1. Рязанов І.Г. (2023). Тема дискримінації у творчості американського репера Кендріка Ламара. The Topic of Discrimination in the Work of American Rapper Kendrick Lamar. Закарпатські філологічні студії — випуск 31, 85-59. ISSN видання: 2663-4880 (print), 2663-4899 (online). DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.31.15>. Веб-посилання на видання: <http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/31/15.pdf>

2. Рязанов І.Г. (2024). Використання стилістичних прийомів у пісенних текстах американського репера Емінема. Studia Methodologica. Випуск 57, 249-258. ISSN видання: 2307-1222. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-1222.2024-57>. Веб-посилання на видання: <https://journals.tnpu.ternopil.ua/index.php/sm/issue/view/148/128>

3. Riazanov I. (2024). Evolution of Donald Trump's Image in Rap Lyrics. Studia Philologica. Випуск 22, 159-174. ISSN видання: 2412-2491 (Online). DOI: <https://doi.org/10.28925/2412-2491.2024.22> Веб-посилання на видання: <https://studiap.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/451/401>

Публікації, у яких додатково висвітлено результати дисертації

4. Рязанов І. Г. (2020). Color symbolism in Kenrick Lamar's good kid, m.A.A.d. city. «Актуальні питання філологічних наук: наукові дискусії» (м. Вінниця, 20-21 березня 2020 р.). — Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 45-48. Веб-посилання на видання: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/fil/35march2020/10.pdf>

5. Рязанов І. Г. (2020). Stylistic purpose of toponyms in Kendrick Lamar's good kid, m.A.A.d city. «Розвиток філологічної науки в сучасному міжкультурному просторі» (м. Миколаїв, 24-25 квітня 2020 р.). — Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 52-55. Веб-посилання на видання: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/fil/36april2020/12.pdf>

6. Riazanov I. (2021). Phonetic stylistic devices in MF Doom's Doomsday lyrics. Актуальні питання сучасної науки та освіти (частина I): матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 10-11 червня 2021 року. – Львів: Львівський науковий форум, 2021. С. 41-43. Веб-посилання на видання:

<http://lviv-forum.inf.ua/save/2021/10-11.06.2021/%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%201.pdf>

7. Riazanov I. (2023). Repetition in Rap Style Lyrics of Kendrick Lamar's Album Mr. Morale & The Big Steppers (2022). Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в полікультурному суспільстві. Матеріали науково-практичної конференції (м. Полтава, 10-11 лютого 2023 р.). – Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2023. С. 24-30. Веб-посилання на видання: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/view/26/530/1080-1>

8. Рязанов І.Г. (2023). Контрастивний аналіз англomовних пісенних текстів дуету 100 Gecs та їхніх українських перекладів. Актуальні питання філології: теорія і практика. Матеріали науково-практичної конференції (м. Вінниця, 10-11 березня 2023 р.). – Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2023. С. 36-39. Веб-посилання на видання: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/view/30/644/1319-1>

9. Рязанов І.Г. (2023). Піджанри текстів реп-пісень та їх особливості. Збірник матеріалів науково-практичної конференції «Пріоритетні завдання філологічних наук на сучасному етапі». Матеріали науково-практичної конференції (м. Чернігів, 15-16 грудня 2023 р.). – Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2023. – 56 с. Веб-посилання на видання: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/72/1156/2382-1?inline=1>

Особистий внесок здобувача. Представлена дисертація є самостійно виконаним дослідженням, результати якого були одержані здобувачем в процесі тривалого опрацювання матеріалів дослідження. Всі теоретичні та практичні результати, представлені захисту, були досягнуті в ході самостійної роботи здобувача. Підбір, вивчення та аналіз літературних джерел дослідження були здійснені здобувачем особисто.

Наукові результати дослідження належать особисто автору і становлять теоретичний і практичний внесок здобувача в розвиток української філологічної науки.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (205 позицій, з яких 190 іноземними мовами), та 4 додатки. Праця містить 8 рисунків, 32

таблиці. Загальний обсяг дисертації становить 300 сторінок, обсяг основного тексту – 165 сторінок, 17 сторінок – анотації, що відповідає вимогам, встановленим освітньо-науковою програмою Університету «Філологія».

Оцінка мови та стилю дисертації. Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Робота написана науковим стилем мовлення, її структура відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження.

Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам п. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за №155/30023.

Дотримання здобувачем академічної доброчесності у дисертації та наукових публікаціях, в яких висвітлено наукові результати дисертації. На підставі вивчення тексту дисертації і наукових публікацій, результатів автоматизованої перевірки на плагіат та їх експертної оцінки, встановлено, що дисертація і наукові публікації виконані самостійно, не містять академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, самоплагіату.

Усі використані здобувачем у тексті дисертації свої наукові праці без посилання на ці праці були попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані в анотації дисертації.

Відповідність змісту дисертації галузі знань та спеціальності. За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значущістю дисертація Рязанова І.Г. відповідає спеціальності 035 Філологія, галузі знань 03 Гуманітарні науки. Здобувачем повністю виконано освітню та наукову складову підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти й накопичено теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, достатні для розв'язання комплексних проблем у царині професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, опановано методологію наукової діяльності.

Рішення.

1. Дисертація Рязанова Ігоря Геннадійовича «Структурні й стилістичні особливості пісенного тексту в американському репі», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія, є завершеною, самостійною роботою, що

містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за №155/30023.

2. Дисертація Рязанова Ігоря Геннадійовича та наукові публікації, в яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності.

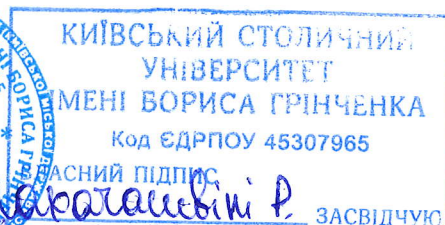
3. Рязанов Ігор Геннадійович на високому рівні оволодів методологією наукової діяльності, набув теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувач вільно володіє матеріалом.

4. Рекомендувати дисертацію Рязанова Ігоря Геннадійовича «Структурні й стилістичні особливості пісенного тексту» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження І.Г. Рязанову доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Головуюча –

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри германської філології
Факультету романо-германської філології
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Русудан МАХАЧАШВИЛІ

Михайленко Р.
Григор'єв В.К.
С. Михайленко